

Leesmap maart 2017

STAP – VVD wil alle remmen losgooien bij alcoholverkoop

Kamerlid Erik Ziengs heeft een initiatiefwet op stapel staan om de huidige Drank- en Horecawet te wijzigen. Het Nederlands Instituut voor Alcoholbeleid STAP heeft beslag weten te leggen op de tekst van het wetsvoorstel (zie bijlage). Als de wet wordt aangenomen kunnen bier en wijn overal zonder vergunning worden verkocht, ook bijvoorbeeld op de markt en bij de loempia-kraam. Verkoop van bier en wijn is nu alleen mogelijk bij slijters, levensmiddelenwinkels en cafetaria's. Verder maakt deze wet het mogelijk dat er bij de kapper, de kledingwinkel, de fietsenmaker, de wasserette en zelfs in een tankshop alcohol geschonken kan worden, óók sterkedrank als whisky en wodka.

Wim van Dalen, directeur van STAP: "Het voorstel van Ziengs tart de belangen van onze volksgezondheid. Het effect zal zijn dat er enkele tienduizenden verkoopplaatsen van alcohol bijkomen en dat alcohol door jong en oud nog meer als een alledaags product wordt beschouwd. Het zal onherroepelijk leiden tot een dramatische toename van de alcoholproblematiek in Nederland."

Lees hier meer: <http://www.stap.nl/nl/nieuws/persberichten.html/3490/5614/vvd-wil-alle-remmen-losgooien-bij-alcoholverkoop>

Artikel – Emma Young: What Iceland knows about preventing teen drug abuse that the rest of the world doesn't

Twintig jaar geleden waren de IJslandse tieners de grootste drinkers van Europa. In Reykjavik voelden mensen zich op vrijdagavond onveilig aangezien er hordes aan tieners zich dronken op straat begaven. Echter, in 2016 staat IJsland bovenaan de tabel van de gezond en schoonst levende tieners. Het percentage 15 en 16-jarigen dat in 'de afgelopen maand' dronken is geweest is gedaald van 42% in 1998 naar 5% in 2016. Het percentage cannabisgebruikers is gezakt van 17% naar 6% en dagelijkse rokers van 23% naar 6%. Hoe heeft IJsland deze daling van cijfers voor elkaar gekregen?

Als eerst is IJsland gestart met het beantwoorden van de vragen: waarom starten mensen met drugs, waarom gaan ze door, wanneer wordt het een verslaving, wanneer stoppen ze en wanneer vallen ze terug? Volgens IJslandse wetenschappers is het antwoord: omdat het hun coping stijl is. Het gebruik van alcohol door jongeren kan worden gezien als een gedragsverslaving.

In 1992 is een project gestart, Project Self-Discovery, dat \$1.2 miljoen investeerde in alternatieven voor drugs en misdaad. Door verwijzingen van leraren en schoolverpleegkundigen kwamen zij in contact met kinderen 14 jaar en ouder die problemen met drugs of criminaliteit hadden, maar zelf niet in zagen dat zij hulp nodig hadden. De insteek van Project Self-Discovery was niet een behandeling, maar de jongere een cursus aan te bieden van wat ze maar wilden leren: muziek, dans, kunst, martial arts etc. Het idee is dat deze lessen hen iets kon geven wat hen kon helpen beter om te gaan met hun leven. Naast een cursus kregen de jongeren ook een life-skills training dat zich focust op het verbeteren van gedachten over zichzelf en hun leven, en de manier waarop ze met andere mensen omgaan. Het hoofdidee is dat drugseducatie niet werkt, omdat niemand aandacht daarvoor

heeft. Het project werd een succes. De jongeren werd verteld dat het project drie maanden duurde, maar sommigen bleven zelfs vijf jaar.

Na dit succesvolle project is in IJsland voor een alternatieve aanpak gekozen om het gebruik van drugs en alcohol en criminaliteit door jongeren te minderen. Uit onderzoek is gebleven dat participatie in georganiseerde activiteiten (vooral sport, drie of vier keer per week), geven om school en niet buiten zijn in de late avond sterke protectieve factoren te zijn. Vanwege de resultaten uit dit onderzoek zijn de wetten in IJsland veranderd. Het werd illegaal om tabak te kopen onder 18 jaar en alcohol onder de 20 jaar. Links tussen ouders en school werden in de wet vastgelegd door elke school ouderparticipatie door ouderorganisaties te verplichten. Ouders werden aangemoedigd om de bijeenkomsten bij te wonen over het belang van het doorbrengen van een hoeveelheid tijd met hun kinderen in plaats van af en toe wat qualitytime, te praten met hun kinderen over het leven, te weten met wie hun kinderen bevriend zijn en het thuishouden van hun kinderen in de avond. Er werd ook een wet ingesteld dat het verbood dat kinderen tussen de 13 en 16 jaar na 22:00 buiten mochten zijn. Daarnaast dienden ouders een overeenkomst te ondertekenen. De inhoud van deze overeenkomst varieert per leeftijd, maar voor kinderen boven de 13 jaar tekenden de ouders voor het geen alcohol kopen voor minderjarigen, het niet toestaan van feesten zonder toezicht en een oogje te houden op het welzijn van andere kinderen. Deze overeenkomst droeg niet alleen bij aan de educatie van ouders, maar versterkte ook de autoriteit van de ouders thuis. Naast al deze wetten investeerde de staat in het organiseren van sport, muziek, kunst en dans om kinderen andere alternatieven te bieden om zich verbonden met een groep te voelen, zichzelf goed te voelen en kinderen van gezinnen met lage inkomens te helpen deel te nemen aan dit soort activiteiten.

Tussen 1997 en 2012 is het percentage kinderen van 15 en 16 jaar dat in het weekend tijd spendeerde met hun ouders verdubbeld van 23% naar 46%, en het percentage jongeren dat participeerde in georganiseerde sport van 24% naar 42%. Het percentage rokers en drugsgebruikers kelderde. Ook al kan er niet worden gesproken van een causale relatie tussen het nieuwe beleid en de veranderende cijfers, kan er zeker van een trend worden gesproken. Protectieve factoren zijn gestegen en risicofactoren zijn gedaald, en het middelenmisbruik is gedaald.

Lees hier meer: <https://mosaicscience.com/story/iceland-prevent-teen-substance-abuse>

Artikel: Effects of a combined Parent-Student alcohol prevention program on intermediate factors and adolescents drinking behavior: a sequential mediation model (Koning, Maric, MacKinnon & Volleberg, 2015).

Dit artikel onderstreept de noodzaak van het betrekken van ouders bij alcoholpreventieprogramma's. Zowel ouders als jongeren dienen betrokken te worden aangezien de verandering van het gedrag van ouders noodzakelijk is voor verandering van gedrag van de jongeren. Er dient een gecombineerde ouder-leerling interventie plaats te vinden, waarbij eerst de ouderinterventie, en daarna pas de leerling interventie gegeven dient te worden. Als eerst de leerling interventie wordt gegeven heeft dit een negatief effect op de zelfcontrole/weerbaarheid van de adolescenten. De toename van ouderlijke 'strengheid' is dus nodig om verandering in zelfbeheersing/weerbaarheid van adolescenten te krijgen.

Lees hier meer: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/25939019>

Artikel: Context effects of alcohol availability at home: Implicit alcohol associations and the prediction of adolescent's drinking behavior. (Peeters, Koning, Monshouwer, Vollebergh & Wiers, 2016)

Dit artikel onderstreept dat de beschikbaarheid van alcohol in de thuissituatie de impliciete alcohol associatie van jongeren beïnvloedt, en dat dit van invloed is op de frequentie van alcoholgebruik van jongeren. Toekomstig drinkgedrag van jongeren wordt beïnvloed door de beschikbaarheid van alcohol thuis.

Lees hier meer: <http://www.isad.com/doi/abs/10.15288/isad.2016.77.749>